

VISITA

SVENSK BESÖKSNÄRING

DET SOM ÄR BRA FÖR BESÖKSNÄRINGEN ÄR BRA FÖR ALLA

visita.se

Box 3546, 103 69 Stockholm, Telefon +46 8 762 74 00 | Box 404, 401 26 Göteborg, Telefon +46 31 62 94 00

Box 186, 201 21 MALMÖ, Telefon +46 40 35 25 00 | Pedagogens väg 2, 831 40 Östersund, Telefon +46 63 14 10 99

Innehåll

Bakgrund: En politik för fler viktiga jobb	3
Visitans prioriterade budskap och förslag	3
1. Ge fler chansen till jobb.....	3
2. Vi behöver kompetens	4
3. Färre och enklare regler.....	4
4. Lämna momsen ifred.....	5

BAKGRUND: EN POLITIK FÖR FLER VIKTIGA JOBB

Besöksnäringen är en viktig del av lösningen på vår tids största politiska utmaningar – integrationen och den tudelade arbetsmarknaden. För många är besöksnäringen vägen in på arbetsmarknaden och till egen försörjning. Och utvecklingen, tillväxten och jobben vi skapar kommer hela landet till del. Från fjällstationen i Abisko via bardisken i Stockholms innerstad till campingen i Skåne.

Vårt budskap är att det som är bra för besöksnäringen är bra för alla.

VISITAS PRIORITERADE BUDSKAP OCH FÖRSLAG

- Ge fler chansen till jobb
- Vi behöver kompetens
- Färre och enklare regler
- Lämna momsen i fred

1. Ge fler chansen till jobb

Vad är problemet?

Besöksnäringen är personalintensiv. Samtidigt har många företag i besöksnäringen små ekonomiska marginaler. Varje anställning är en stor och riskfylld investering, inte minst om den man vill anställa har liten eller ingen erfarenhet. Den nuvarande regeringens höjning av arbetsgivaravgiften för unga är ett tydligt exempel en politik som gör det dyrare att anställa. De höga kostnaderna, främst skatter i form av arbetsgivaravgift, på anställningar bygger trösklar in på arbetsmarknaden och hindrar våra medlemsföretag att växa och utvecklas.

Möjligheterna att anställa på till exempel allmän visstid är ifrågasatta. Detta trots att dessa typer av anställningsformer är avgörande för företagen i besöksnäringen och för att fler ska kunna få jobb i branschen.

Regeringen, facken och arbetsgivarna är överens om att gå vidare med så kallade etableringsjobb för att underlätta för nyanlända att ta sig in på arbetsmarknaden. Nu är det viktigt att etableringsjobb (eller motsvarande åtgärder) blir verklighet.

Företagen och de som söker jobb hittar inte varandra. Arbetsförmedlingen som den fungerar idag är mer en del av problemet än av lösningen på svensk arbetsmarknad. Myndigheten är dyr och allt färre företag använder Arbetsförmedlingen i sitt rekryteringsarbete. I Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät uppger två tredjedelar av de svarande att Arbetsförmedlingen fungerat dåligt som rekryteringsväg.

Vad vill Visita?

- Att skatterna på att ha anställda sänks
- Bevara visstidsanställningar
- Att etableringsjobb (eller motsvarande åtgärder) införs
- Att Arbetsförmedlingen reformeras och att fler aktörer släpps in på marknaden

2. Vi behöver kompetens

Vad är problemet?

Nästan sju av tio medlemsföretag i Visita uppger, enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät, att det är svårt att rekrytera medarbetare med rätt utbildning. Att förändra detta är en ödesfråga för vår näring. Kan besöksnäringen inte rekrytera, kan vi inte växa.

Såväl hotell- och turismprogrammen som restaurang- och livsmedelsprogrammen på gymnasiet har för få sökande och på många håll brister dialogen mellan utbildningsaktörer och näringen. Vidare är det viktigt att den grundläggande högskolebehörigheten finns med i yrkesprogrammen från början.

Det är av största vikt att utbildningarna är relevanta för näringens behov och att dialogen mellan utbildningsaktörer och näringen fungerar. Detta gäller inte minst lärlingsutbildningarna som i större utsträckning behöver bygga på principen att "lära sig jobbet på jobbet" och således bör vara än mer knutna till näringen än vad som idag är fallet.

Besöksnäringens viktigaste resurs är de människor som arbetar i näringen. I tider av såväl digitalisering som globalisering växer behovet av ett livslångt lärande och investeringar i personalens kompetens. Visita vill därför införa ett kompetensavdrag för att öka incitamenten för företag att investera mer i personalutbildning. Ett skatteavdrag på kompetensutveckling ökar inte bara möjligheten för medarbetare att få sin kompetens uppdaterad för att möta marknadens behov, det är också en viktig arbetsmiljöfråga och ett sätt att få medarbetare att stanna i näringen.

Att politiken diskuterar begränsningar av möjligheten att arbetskraftsinvandra är extremt olyckligt i ett läge där företagen har svårt att hitta medarbetare med rätt utbildning. Det är också orimligt att människor som arbetar i Sverige utvisas på grund av obetydliga misstag.

Vad vill Visita?

- Ha utbildningar med hög kvalitet som är relevanta för näringen och där den grundläggande högskolebehörigheten finns med i yrkesprogrammen från början
- Införa ett skatteavdrag för kompetensinvesteringar
- Göra det enklare för människor från andra länder att komma hit och arbeta

3. Färre och enklare regler

Vad är problemet?

Arbetet med att minska och förenkla företagets regelverk behöver återupptas och det behöver bli enklare att driva företag i besöksnäringen. Just nu går utvecklingen snarare åt motsatt håll med till exempel utökade och än krångligare regler kring personalliggare. Den negativa trend som utvecklats de senaste åren måste vända.

Regler är viktiga för ett bra företagsklimat och sund konkurrens. Men reglerna måste vara effektiva, förutsebara och kostnadseffektiva. Fel utformade kan lagar och regler ta orimlig tid att hantera, medföra stora eller onödiga

kostnader eller på det stora hela gör det svårt att utveckla verksamheten och anställa fler. Då gör reglerna mer skada än nytta.

Företagen i besöksnäringen belastas av många och ofta krångliga regler. Det handlar om allt från komplexa krav på egenkontroll och olika tillstånd till personalliggare och utformning av uteserveringar. Dessutom skiljer sig tillämpningen av dessa ofta åt. Många av reglerna utgör var och en för sig ingen stor börda, men sammantaget slukar de tid, resurser och energi som annars hade kunnat användas till att utveckla verksamheten.

Besöksnäringen skapar jobb och tillväxt runt om i hela Sverige. För att detta ska vara möjligt även i framtiden krävs en bra infrastruktur och goda förutsättningar för transporter i hela landet. Flyg- och kilometerskatt är två exempel på åtgärder som hotar möjligheterna för många företag att fortsätta skapa jobb och tillväxt på landsbygden.

Kommunerna tar också ut olika former av tillsynsavgifter. Trots att det borde vara självklart att inga avgifter ska tas ut om ingen tillsyn sker är det vanligt att kommuner kräver förskottsbetalning och sedan inte utför någon tillsyn. Arbetsättet "Tillväxt och tillsyn" (också kallad Rättviksmodellen) är ett utmärkt exempel på hur problemen med detta kan åtgärdas och modellen bör således införas i samtliga kommuner. Modellen innebär bland annat att förskottsbetalning för en tillsyn som ibland inte ens utförs ersatts den med en rådgivande dialog och faktura i efterhand.

Vad vill Visita?

- Att modellen Tillväxt och tillsyn ("Rättviksmodellen") införs i alla kommuner.
- Att det systematiska arbetet med regelförenklingar återupptas
- Att uppenbart förlegade regler som danstillstånd, certifierade kassaregister och personalliggare avskaffas

4. Lämna momsen ifred

Vad är problemet?

Att momsen på mat serverad på restaurang sänktes från 25 till 12 procent 2012 har haft stor betydelse för besöksnäringens utveckling. Den har skapat över 11 000 nya helårsjobb i besöksnäringen och många gick till människor som stod utanför arbetsmarknaden.

Trots detta kvarstår hoten om en momshöjning. Till exempel föreslår Moderaterna en höjning av momsen på bland annat mat på restaurang och boende på hotell och camping från dagens 12 procent till 14 procent. Detta skulle innebära en skattehöjning för besöksnäringen med 2,3 miljarder årligen, vilket är 1,5 gånger mer än vad höjningen av arbetsgivaravgiften för unga innebar för näringen. Kristdemokraterna vill höja samtliga momssatser med en procent och Sverigedemokraterna vill höja momsen på mat på restaurang till 25 procent.

En höjning av momsen skulle och skulle slå hårt mot besöksnäringen – det vill säga mot just den näring som kännetecknas av att ge många en första fot in på arbetsmarknaden. Det skulle innebära ännu högre trösklar till arbetsmarknaden.

Bara osäkerheten om vilken moms som ska gälla går ut över besöksnäringens utveckling. Det gör det svårare för våra medlemmar att planera långsiktigt och sänker deras vilja att investera.

Vad vill Visita?

- Att momssatserna ska ligga kvar på nuvarande nivåer